

Concerto Italiano

Amb trenta anys d'història, s'ha imposat com una de les formacions italianes que ha revolucionat els criteris interpretatius de la música antiga, des del repertori madrigalesc (i Monteverdi particularment) fins a la literatura orquestral i operística del segle XVIII. Les interpretacions innovadores del grup han canviat la nostra percepció de la música dels segles XVII i XVIII, i els seus enregistraments pioners dels madrigals de Monteverdi són d'una referència absoluta. Concerto Italiano enregistra en exclusiva per a NAIVE. Les distincions i els premis que ha rebut per la seva extensa discografia són incomputables.

Han estat amfitrions rellevants del Concerto Italiano les ciutats, festivals i sales de Rotterdam (Festival d'Oude Muziek), Anvers, Lovaina (Festival de Flandes), Londres (Queen Elizabeth Hall), Festival d'Edimburg, Glasgow, Konzerthaus de Viena, Styriarte Graz, Concertgebouw d'Amsterdam, Brussel·les (Festival de Valònia), Oslo, Bergen, París (Cité de la Musique), Lió, Montpellier (Festival de Radio France), Arsenal de Metz, Colònia (WDR), Stuttgart, Palau de la Música Catalana, Madrid, Bilbao, Nàpols, Tel Aviv, Jerusalem, Varsòvia, Buenos Aires, Nova York (Lincoln Center), etc.

Rinaldo Alessandrini, *clave i director*

A més de les seves activitats com a fundador i director del Concerto Italiano, és reconegut com a solista en recitals de clavicèmbal, *fortepiano* i orgue, i és considerat un dels intèrprets monteverdians més autoritzats del món.

Els seus enregistraments no inclouen només música italiana, sinó també Bach i contemporanis. Ha rebut grans elogis de la crítica, que li reportat tres Premis Gramophone, dos Grands Prix du Disque, tres Premis de la Crítica Discogràfica Alemanya, entre molts d'altres.

Ha actuat al Japó, el Canadà, als Estats Units i a Europa, reclamat com a director per prestigioses orquestres, entre les quals l'Scottish Chamber Orchestra, Orchestra of the Age of Enlightenment, Freiburger Barockorchester, Boston Händel and Haydn Society, Maggio Musicale Fiorentino, Orchestra della RAI, Ciudad de Granada, Orquestra del Festival d'Spoleto, Orchestra Regionale della Toscana, entre d'altres. A més, és el principal director convidat de l'Òpera Nacional de Noruega.

L'Ofrena Musical de Bach

DIMECRES, 29.11.2017 – 20.30 h
Palau de la Música Catalana
Sala de Concerts
Palau Bach

Depòsit legal: B22266-2017

Concerto Italiano
Laura Pontecorvo, flauta travessera
Andrea Rognoni, violí
Antonio De Secondi, violí
Marco Ceccato, violoncel
Rinaldo Alessandrini, clave i director

Amb la col·laboració de:

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

«És possible que, al vespre,
s'aclareixin les coses.
Ara per ara,
tot m'és indiferent.
Passa el temps. Arrenca
les hores del fons mateix
de nosaltres.
Al seu lloc hi agonitzen
esperances menudes.
Ens consolen somriures estantissos
i l'encara eficaç
"demà serà un altre dia"»

Narcís Comadira,
És possible

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

*Sonata en Sol major per a flauta travessera,
volí i baix continu, BWV 1038*

Largo

Vivace

Adagio

Presto

*Diversos canons sobre les primeres vuit notes
fonamentals, Ària, BWV 1087*

L'ofrena musical, BWV 1079

Ricercar a 3

Canon perpetuus super Thema regium

Canon a 2 cancrizans

Canon a 2 violini in unisono

Canon a 2 per motum contrarium

Canon a 2 per augmentationem, contrario
motu

Canon a 2 per tonos

Fuga canonica in Epiadiapente

Ricercar a 6

Canon a 2 (Quaerendo invenietis)

Canon a 4 (Quaerendo invenietis)

Sonata sopr' Il soggetto reale a traversa, violino
e continuo

Largo

Allegro

Andante

Allegro

Canon perpetuus

Durada aproximada: 70 minuts sense pausa

L'ofrena musical, BWV 1079 de Johann Sebastian Bach és un conjunt d'obres dedicades al rei Frederic II de Prússia. La visita que el mestre va fer a la cort prussiana, concretament al palau municipal de Potsdam –ciutat propera a Berlín– va tenir lloc el 1747 i responia al gran interès que suscitava aquest músic, amb una reputació que aleshores assolía el moment més important del seu reconeixement social. Diverses publicacions de l'època se'n van fer ressò. Per ells i pel seu biògraf sabem que el rei va proposar un tema musical que ell mateix va tocar al Forte et Piano per tal que el Kapellmeister de Leipzig el desenvolupés en forma de fuga. També se'ns informa que l'endemà al matí Bach es va asseure davant la consola de l'orgue de l'església de l'Esperit Sant de Potsdam i que a la tarda el rei li va demanar una fuga a sis parts obligades.

Aquesta anècdota és l'origen de la *Musikalisches Opfer*, una visita a proposta d'un rei que feia sis mesos que havia ocupat Leipzig. No només les dues obres "prussianes", el *Ricercare a 3* i el *Ricercare a 6*, és a dir, les dues fugues, conformaran aquest aplec divers d'obres que és *L'ofrena*. A més a més, hi hem d'afegir una sonata per a flauta travessera, violí i continu: la *Sonata sopr' Il Soggetto Reale* i encara una bona mostra de diversos canons.

El *Ricercar a 3* és la fuga improvisada que va tocar Bach davant del rei i que després serà impresa segurament amb alguns retocs. *Ricercar* en italià significa cercar, es tracta d'un gènere polifònic que en aquest cas amaga un acròstic: un joc utilitzant les lletres que genera el conegut *Regis Iussu Cantio Et Reliqua Canonica Arte Resoluta* (A petició del rei, la cançó i la resta resolts segons l'art del cànon). El *Ricercar a 6* correspon a la fuga a sis parts obligada demanada també pel rei utilitzant en aquest cas un tema propi. La sonata per a flauta és un regal per al monarca, ja que sabem que tocava aquest instrument i dona compte que Bach estava totalment al cas del que s'estava escrivint a Europa, perquè el moviment central s'adapta perfectament a l'estil *Empfindsamkeit* que estava en voga entre la generació de compositors joves.

El conjunt de canons responen al domini que Bach tenia de l'art del contrapunt. Tots ells fan molt evidents el control de tots els procediments d'aquesta mena d'escriptura polifònica. La complexitat i la genialitat de Bach en l'entramat de veus no està mai renyida amb la musicalitat. No es tracta només d'un mer exercici de supèrbia o de demostració exaltada de les seves capacitats. Tot això fa de *L'ofrena musical* un panòptic extraordinari del gran art que va assolir Bach en molts camps.

Xavier Paset Gelmà, crític musical del «Diari de Girona»

PROPER CONCERT

El Messies de Händel

DIMECRES, 20.12.17 — 20.30 h
Sala de Concerts

Rachel Redmond, soprano
Hagen Matzeit, contratenor
Nicholas Mulroy, tenor
Matthias Winckler, baix
La Capella Reial de Catalunya
Le Concert des Nations
Jordi Savall, director

G. H. Händel: *El Messies*, HWV 56

Preus: 20, 35, 50, 80 i 125 euros